

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

Střední škola obchodu,
služeb a podnikání
a Vyšší odborná škola

Kněžskodvorská 33/A, 370 04 České Budějovice

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Jméno autora: Mgr. Barbora Jášová

Datum vytvoření: 06. 08. 2013

Číslo DUMu: VY_32_INOVACE_19_D_II

Ročník: I.

Dějepis

Vzdělávací oblast: Společenskovední vzdělávání

Vzdělávací obor: Dějepis

Tematický okruh: Starověk, antické základy evropských dějin,

stát a jeho formy, kultura, křesťanství

Téma: Starověký Řím

Metodický list/anotace:

Prezentace, stručný výklad s obrázky, pro spuštění mapky je třeba připojení k internetu. Doporučení: hraný dokument Koloseum – římská aréna smrti.

ANTIKA

Historie a kultura
starověkého

ŘECKA

a

ŘÍMA

STAROVĚKÝ ŘÍM

Rozloha původní říše

- Apeninský poloostrov
- ostrovy Korsika, Sardinie
- později připojena Sicílie

Mapka s grafickým znázorněním rozmachu
a později rozpadu Římské říše:

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Roman_Republic_Empire_map.gif

Korsika

Apeninský pol.

Sardinie

Sicílie

Hospodářství

- obilí – mouka – těstoviny
- olivy, vinná réva, ovoce, zelenina
- rybolov
- rozvoj obchodu

Založení Říma

- 753 př.n.l. Romulus založil město Řím
(dvojče Rémus, odkojila je vlčice)
- 510 př.n.l. – Řím se stává republikou
(rés publica – věc veřejná)

Romulus a Remus jsou kojeni vlčicí

S.P.Q.R. je latinská zkratka **Senatus Populusque Romanus** – *senát a lid římský*

Obyvatelstvo

- svobodní, plnoprávní, bohatí

PATRICIOVÉ

- svobodní, neplnoprávní

PLEBEJOVÉ

- nesvobodní, bezprávní

OTROCI

Vláda

- v čele 2 konzulové (voleni senátem)
- senát (pouze patricijové)
- tribun lidu
(volen z plebejů na 1 rok, má právo: veto)

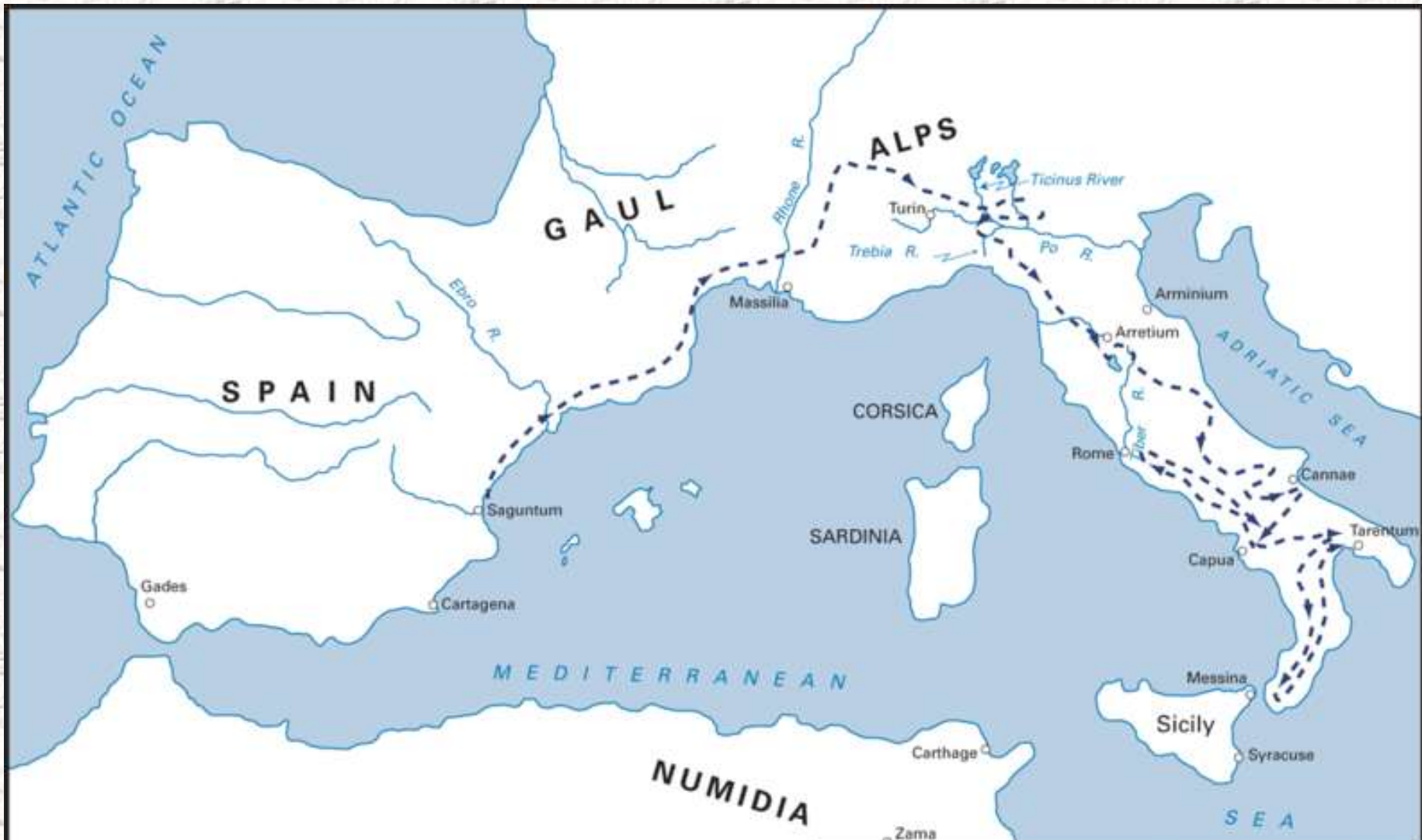

Obr. 6

zasedání senátu

Punské války

- Po ovládnutí Itálie se Řím střetl s Kartágem (3.- 2. st. př.n.l.).
- Tři války punské – Kartágo poraženo.
- 1. Řím získal Sicílii.
- 2. Hannibalovo neúspěšné tažení přes Pyreneje a Alpy do Říma (se slony).
- 3. zničení Kartága 146 př.n.l.

Hannibalovo tažení

Obr. 7

Spartakovo povstání

- 73 – 71 př.n.l.
- Gladiátoři z města Capua se vzbouřili pod vedením bývalého gladiátora Spartaka.
- Mohutná armáda otroků dobývala Itálii
 - X** neshody mezi veliteli =
Crassus povstání potlačil.
- 6 000 ukřižovaných zajatců podél Via Apia (z Capuy do Říma) pro výstrahu.

Via Apia

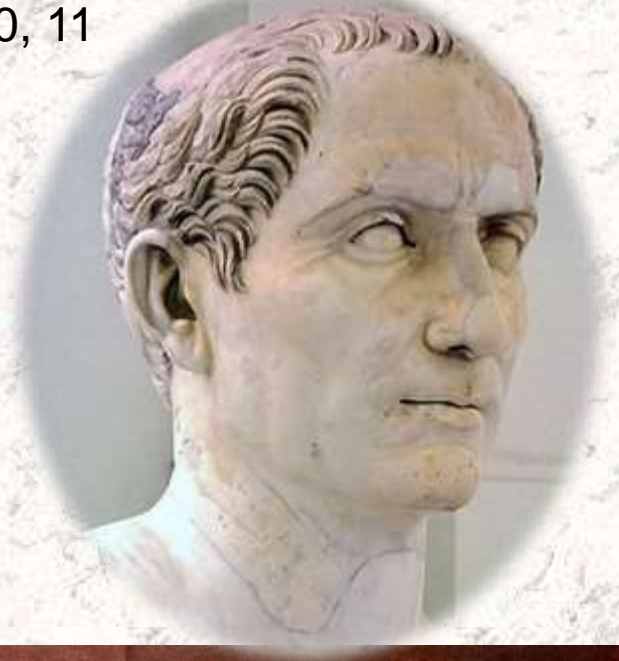
Obr. 8, 9

Krize římské republiky

- Vojevůdci Crassus, Pompeius, Caesar
= 1. triumvirát
- **Gaius Julius Caesar** – dostal se Británie,
za Rýn, dobyl Galii – podpora vojska.
- 49 př.n.l. – překročil Rubikon:
„Alea iacta est“ – zahájil občanskou válku.
- Doživotní senátor, diktátor, neomezený vládce
Říma = spiknutí vedené Brutem.
- 44 př.n.l. zavražděn.

Obr. 9, 10, 11

**GAIUS
IULIUS
CAESAR**

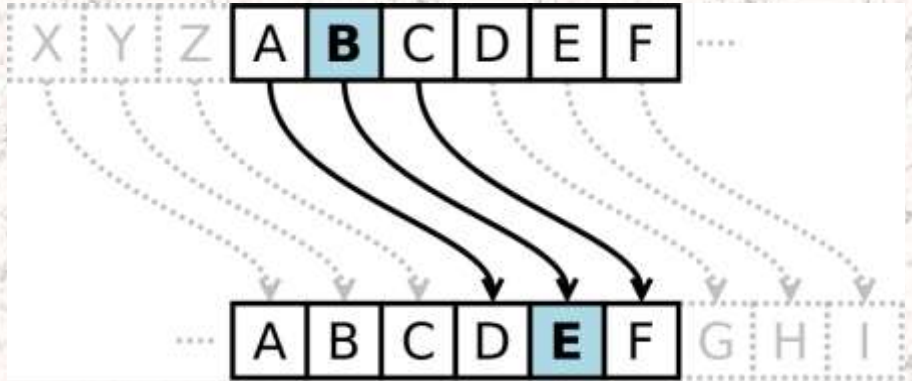

Co nám ho připomene...

- Caesar zavedl v roce 46 př. n. l. nový kalendář s 365 dny a s každým čtvrtým rokem přestupným – juliánský.
- Caesarův komentář vítězství: „*Veni, vidi, vici*“.
- Poslední slova: „*Kai sí, teknón?*“
- Slovo caesar bylo po jeho smrti součástí jména římských císařů. Obměněné se vyskytuje i v jiných jazycích jako označení pro vládce.
Česky „císař“, německy „Kaiser“ a rusky „car“

Caesarova šifra

Šifra spočívá v posunu každého písmena o pevný počet pozic v abecedě. Příklad ukazuje posun o tři pozice, např. B se kóduje jako E

„Čas jsou peníze“: odstraníme české znaky: „cas jsou peníze“, můžeme také odstranit mezery: „casjsoupenize“. Šifrujeme pomocí posunu o tři písmena. Všechna písmena posuneme o tři písmena dále v abecedě,

vzniknou nám zobrazení: $c \rightarrow F$, $a \rightarrow D$, $s \rightarrow V$, ...

Výsledné zašifrované slovo je **FDVMVRXSHQLCH**, případně **FDV MVRX SHQLCH**, pokud ponecháme mezery.

Konec republiky – principát

- Po Caesarově smrti – občanské války.
- 2. triumvirát:
Octavianus, Marcus Antonius, Lepidus.
- 31 př.n.l. bitva u Actia – Octavianus porazil vojska Marca Antonia a Kleopatry.
- Stal se principem:

caesar Octavianus Augustus

„Důležité momenty“

- Za vlády císaře Tiberia
je ukřižován v Judei Ježíš Kristus.
- Vláda císaře Nerona – teror, pronásledování křesťanů, 64 n.l. nechal zapálit Řím.
- Císař Titus: 79 zkáza Pompejí, 80 dostavěno a otevřeno Koloseum.
- 313 je povoleno křesťanství,
380 je státním náboženstvím.
- 395 říše rozdělena na západ a východ.
- 476 pád západořímské říše.

Památky

- Koloseum v Římě
- Forum Romanum
- Vítězné oblouky
- Akvadukty
- Pantheon

Obr. 12, 13, 14

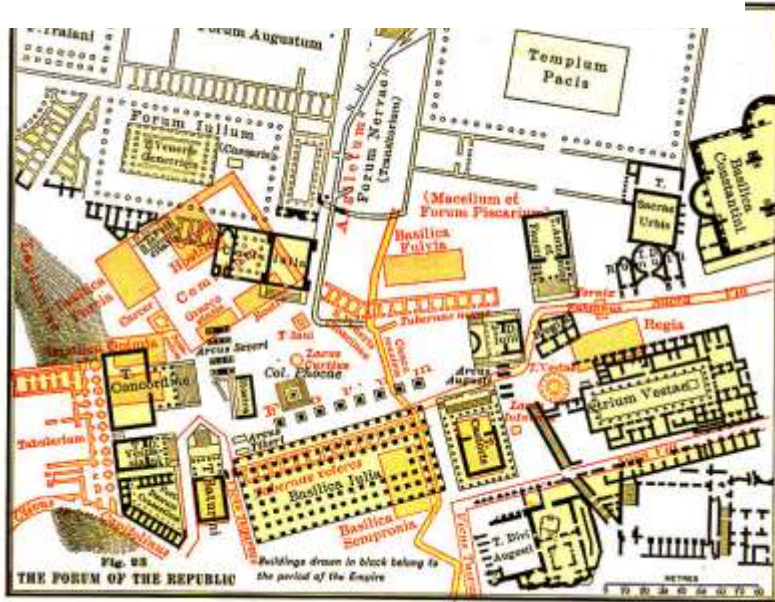
Colosseum

Obr. 15, 16, 17

Forum Romanum

Oblouk Septima Severa

Titův vítězný oblouk

Římský akvadukt, asi 19 př. n. l. Pont du Gard ve Francii

Citace

- Obr. 1, 2: Zdroj obrázků: MS Office, Verze: 14.0.6123.5001
- Obr. 3: SAN JOSE. *Soubor:Europe topography map.png-wikipedie* [online]. [cit. 14.11.2013]. Dostupný na WWW: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Europe_topography_map.png
- Obr. 4: GRANDMONT. *Soubor:0 Lupa Capitolina (2).JPG-wikipedie* [online]. [cit. 16.11.2013]. Dostupný na WWW: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:0_Lupa_Capitolina_%282%29.JPG
- Obr. 5: SSOLBERGJ. *Soubor:Vexilloid of the Roman Empire.svg-wikipedie* [online]. [cit. 16.11.2013]. Dostupný na WWW: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Vexilloid_of_the_Roman_Empire.svg
- Obr. 6: MACCARI. *Soubor:Maccari-Cicero.jpg-wikipedie* [online]. [cit. 16.11.2013]. Dostupný na WWW: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Maccari-Cicero.jpg>
- Obr. 7: MARTINI. *Soubor:Hannibal route of invasion.gif-wikipedie* [online]. [cit. 16.11.2013]. Dostupný na WWW: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Hannibal_route_of_invasion.gif
- Obr. 8: KLEUSKE. *Soubor:Via appia.jpg-wikipedie* [online]. [cit. 16.11.2013]. Dostupný na WWW: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Via_appia.jpg

- Obr. 9: YONGE. *Soubor:Young Folks' History of Rome illus254.png-wikipedie* [online]. [cit. 16.11.2013]. Dostupný na WWW: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Young_Folks%27_History_of_Rome_illus254.png
- Obr. 10: CAMUCCINI. *Soubor:Cesar-sa mort.jpg-wikipedie* [online]. [cit. 16.11.2013]. Dostupný na WWW: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Cesar-sa_mort.jpg
- Obr. 11: WAHRA. *Soubor:Giulio-cesare-enhanced 1-800x1450.jpg-wikipedie* [online]. [cit. 16.11.2013]. Dostupný na WWW: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Giulio-cesare-enhanced_1-800x1450.jpg
- Obr. 12: BEER. *Soubor:Colosseo - panoramica - Scuba Beer.jpg-wikipedie* [online]. [cit. 16.11.2013]. Dostupný na WWW: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Colosseo_-_panoramica_-_Scuba_Beer.jpg
- Obr. 13: ROSINO. *Soubor:Colosseum at night.jpg-wikipedie* [online]. [cit. 16.11.2013]. Dostupný na WWW: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Colosseum_at_night.jpg
- Obr. 14: WKNIGHT94. *Soubor:Rome Colosseum interior.jpg* *Skočit na: Navigace, Hledání -wikipedie* [online]. [cit. 16.11.2013]. Dostupný na WWW: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Rome_Colosseum_interior.jpg
- Obr. 15: JOHANSSON. *Soubor:Forum Romanum panorama.jpg-wikipedie* [online]. [cit. 16.11.2013]. Dostupný na WWW: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Forum_Romanum_panorama.jpg

- Obr. 16: PLATNER. *Soubor:Platner-forum-republic-96 reconstructed color.jpg-wikipedie* [online]. [cit. 16.11.2013]. Dostupný na WWW: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Platner-forum-republic-96_reconstructed_color.jpg
- Obr. 17: MM. *Soubor:RomaForoRomanoVedutaDaPalatino1.JPG Skočit na: Navigace, Hledání -wikipedie* [online]. [cit. 16.11.2013]. Dostupný na WWW: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:RomaForoRomanoVedutaDaPalatino1.JPG>
- Obr. 18: ALEXANDER Z,. *Soubor:RomeForumRomanumArchofSeptimiusSeverus01.jpg-wikipedie* [online]. [cit. 16.11.2013]. Dostupný na WWW: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:RomeForumRomanumArchofSeptimiusSeverus01.jpg>
- Obr. 19: ALEXANDER Z,. *Soubor:RomeArchofTitus02.jpg-wikipedie* [online]. [cit. 16.11.2013]. Dostupný na WWW: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:RomeArchofTitus02.jpg>
- Obr. 20: CHRISO. *Soubor:Pont du gard.jpg-wikipedie* [online]. [cit. 16.11.2013]. Dostupný na WWW: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Pont_du_gard.jpg

Použitá literatura

- ŠTĚPÁNKOVÁ, Alena; SLEPIČKA, Zdeněk: *Odmaturuj z dějepisu 1*, Praha: DIDAKTIS 2006, ISBN 80-7358-059-4
- SOCHOROVÁ, Marie: *Dějepis v kostce I*, Praha FRAGMENT 1999, ISBN 80-7200-336-4